

KORDA ENERJİ ÜRETİM PAZARLAMA İTHALAT VE İHRACAT A.Ş.-DENİZLİ RÜZGAR ENERJİ SANTRALİ TEKNİK OLMAYAN ÖZET

19.09.2023

İÇİNDEKİLER

TABLolar DİZİNİ	3
ŞEKİLLER DİZİNİ	3
TANIMLAR VE KISALTMALAR.....	4
İŞLETMEYE AİT GENEL BİLGİLER	5
1.0 GİRİŞ	5
1.1 Bu Dokümanın Amacı Nedir?	5
1.2 Yenilenebilir Enerji Nedir?.....	5
1.3 Neden Yenilenebilir Enerji?	6
1.4 Rüzgar Enerjisinden Nasıl Faydalanabiliriz?	6
1.5 Denizli Projesi Nedir?	7
1.6 Akfen Yenilenebilir Enerji Kimdir?.....	11
1.7 Denizli Projesi Nerededir?	11
1.8 Projenin Amacı Nedir?.....	16
1.9 Denizli ve Aydın İllerindeki Rüzgar Enerjisinin Durumu Nedir?	17
2.0 AYRINTILI OLARAK PROJE detayları	18
2.1 Denizli Projesi Finansmanını Kim Sağlıyor?	18
2.2 Denizli Projesinde Hangi Standartlar Uygulanacaktır?	18
2.3 Projenin Tarihçesi ve Mevcut Durumu Nedir?	18
2.4 Proje Programı Nedir?	19
2.5 Denizli Projesinin Potansiyel Etkileri Var mıdır?	19
2.6 Bu Etkileri İncelemek İçin Neler Yapıldı?	19
2.7 Projenin Potansiyel Olumlu Etkileri Nelerdir ve Bunlar Nasıl Artırılabilir?	20
2.8 Projenin Potansiyel Olumsuz Etkileri Nelerdir ve Etki Azaltıcı Önlemler Nelerdir?	21
2.9 Kuşlar Nasıl Korunacaktır?.....	22
2.10 Arazi Edinimi Nasıl Gerçekleştirilecektir?	22
2.11 Projede Kaç Kişi İstihdam Edilecektir?.....	23
3.AKFEN PAYDAŞLARIN KATILIMINI NASIL SAĞLAYACAKTIR?	23
4. PROJE TOPLULUĞUN GELİŞMESİNİ NASIL DESTEKLEYECEKTİR?	24
5. NASIL ŞİKAYETTE BULUNABİLİR VEYA SORU SORABİLİRİM?	25

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1 : Alınan İzinler ve Resmi Yazışmalar	18
Tablo 2 : Proje Arazi Edinimi	23

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1 : Rüzgar Türbinleri, Enerji Hatları ve Şalt Sahası Örnek Fotoğrafları	7
Şekil 2 : Türbinlerin Taşındığı Güzergahını Gösterir Google Earth Uydu Görüntüsü (Tüm Nakliye Güzergahı)	9
Şekil 3 : Ataköy Mahallesi İçerisinden Geçen Nakliye Güzergâhı Uydu Görüntüsü (1 Nolu Alan)	9
Şekil 4: Ataköy Mahallesi İçerisinden Geçen Nakliye Güzergâhı Uydu Görüntüsü (2 Nolu Alan)	10
Şekil 5 : Ataköy Mahallesi ve Kıranyer Mahallesi İçerisinden Geçen Nakliye Güzergâhı Uydu Görüntüsü (3 Nolu Alan)	10
Şekil 7 : Ankara ve İstanbul illeri bazında Denizli RES konumu	11
Şekil 8 : Denizli RES Projesine En Yakın Yerleşimlerin Konumu.....	12
Şekil 9 : Akdağ Dağ Bölgesi ve Diğer Önemli Doğa Alanları Açısından Proje Konumu	13
Şekil 10 : Salbakos Dağlarının Proje Alanlarımıza Göre Konumu	13
Şekil 11 : Mevcut Proje Alanının Jeotermal Saha İle Çakışma Durumu.....	14
Şekil 12 : Proje Ve Bileşenlerinin Konumları	15
Şekil 13 : Mevcut Türbin Yerlerini Gösterir Fotoğraflar (1)	16
Şekil 14 : Mevcut Türbin Yerlerini Gösterir Fotoğraflar (2)	16
Şekil 15 : Türkiye Rüzgar Haritası Kaynak: https://www.mgm.gov.tr/genel/ruzgar-atlasi.aspx	17
Şekil 16 Yerel Halk & Personeller İçin İletişim Bilgileri Afiş Tasarımı Örneği.....	25
Şekil 17 : İdari Bina Şikayet, Talep ve Öneri Kutusu Görüntüsü	25
Şekil 18 Örnek Etik Hat Duyuru Afişi	27

TANIMLAR VE KISALTMALAR

AKFEN	AKFEN Yenilenebilir Enerji
KSS	Kurumsal Sosyal Sorumluluk
ÇED	Çevresel Etki Değerlendirmesi
PTD	Proje Tanıtım Dosyası
ÇSDT	Çevre ve Sosyal Durum Tespiti
ÇSED	Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi
AİKB	Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası
Garanti	Türkiye Garanti Bankası A.Ş.
IFC	Uluslararası Finans Kurumu
İş Bank	Türkiye İş Bankası A.Ş.
Korda	Korda Enerji Üretim Pazarlama İthalat ve İhracat A.Ş.
TOÖ	Teknik Olmayan Özet
ÇŞİM	Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü (Mülga Çevre ve Orman İl Müdürlüğü)
ÇŞB	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (Mülga Çevre ve Orman Bakanlığı)
DKMPGM	Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü
PK	Performans Koşulu
PS	Performans Standardı
TEİAŞ	Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi
EEİH	Elektrik Enerjisi İletim Hattı
Kredi Verenler	“AİKB”, “Garanti”, “İş Bank”, “Vakıfbank” ve “YKB”
Proje	Denizli Rüzgar Enerji Santrali
Vakıfbank	Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O
RES	Rüzgar Enerji Santrali
YKB	Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.
MWe	Megawatt elektrik
MWm	Megawatt mekanik

İŞLETMEYE AİT GENEL BİLGİLER

GES	X	RES	HES		
Ünvanı	KORDA ENERJİ ÜRETİM PAZARL. İTH. VE İHR. A.Ş. (DENİZLİ RES)				
Adresi	AYDIN, YENİKÖY MAHALLESİ, TAŞOLUK MEVKİİ, 101 ADA, 872 PARSEL, M2-B-22-C-3 PAFTA, KARACASU, TÜRKİYE				
Beldesi / İlçesi / İli	YENİKÖY	KARACASU	AYDIN		
Koordinat Bilgileri (UTM) WGS84	X	Y			
	35 S 662770	4180743			
Kurulu Olduğu Yer	BELEDİYE MÜCAVİR ALANI DIŞINDA YER ALMAKTADIR.				
İktisadi Faaliyet Alanı NACE Kodu/Adı	35.11.19	ELEKTRİK ENERJİSİ ÜRETİMİ			
Üretim Konusu	RÜZGAR ENERJİSİNDEN ELEKTRİK ÜRETİMİ				
Çevre Kimlik Numarası (ÇKN)	KORDA ENERJİ ÜRETİM PAZARLAMA İTHALAT VE İHRACAT A.Ş.	277178518			
Kapasite - ÇED Raporu/Proje Tanıtım Dosyası / Kapsam Dışı Yazısı	KORDA ENERJİ ÜRETİM PAZARL. İTH. VE İHR. A.Ş. (DENİZLİ RES)		74,8 MWm/66MWE		
	TÜRBİN SAYISI		22 ADET+ 5 adet planlanan		
Çevre Yönetim Sistemi Belgesi / Tarihi	EN ISO 14001:2015				
Kalite Yönetim Sistemi Belgesi / Tarihi	EN ISO 9001:2015				
İSG Yönetim Sistemi Belgesi / Tarihi	EN ISO 45001:2018				
Enerji Yönetim Sistemi Belgesi / Tarihi	EN ISO 50001:2018				
Santral Yetkilisi	ERTAN ERCAN		eercan@postakfen.com		
Personel	İşletme	Güvenlik	Diğer	Toplam	Yerel
	8	4	0	12	9

1.0 GİRİŞ

1.1 Bu Dokümanın Amacı Nedir?

Bu doküman, uluslararası Kredi Verenlerin (Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası) standartlarına uygun olarak Proje için yürütülen Çevre ve Sosyal Etki Değerlendirmesi çalışmalarının teknik olmayan özetidir.

Doküman teknik olmayan bir dille sunulmuştur. Doküman, projeye ilgili potansiyel çevre ve sosyal etkileri ve Akfen Yenilenebilir Enerji tarafından önerilen etki azaltıcı önlemler konusunda temel bilgiler sunmaktadır. Bu dokümanlar, paydaşları bilgilendirme ve onların olası sorunlarını cevaplandırmayı hedeflemektedir. Aynı zamanda, paydaş şikayet mekanizması konusunda bilgiler sunarak paydaşlar ile proje temsilcileri arasındaki iki yönlü iletişim hattını güçlendirmeyi de amaçlamaktadır.

1.2 Yenilenebilir Enerji Nedir?

Enerji elde etmenin birçok yöntemi mevcuttur. Buhar için kömür yakılmasından rüzgar gücünün faydalanılabilir hale getirilmesine kadar çok geniş seçenekler mevcuttur. Enerji üretim yöntemleri iki sınıfa ayrılmakta olup; bunlar Yenilenebilir ve Yenilenemeyen enerjidir. Teorik olarak, yenilenemeyen enerji üretimi kaynaklarının aksine, yenilenebilir enerji üretiminde kullanılan enerji kaynağının tükenmesi söz konusu değildir. Örneğin, buharla çalışan termal enerji santralleri, buharın üretilmesi için kömür gibi biokütlelerin yakılmasına dayalı olduğundan ve dünyadaki kömür sınırlı olduğundan, bir yenilenemez enerji türüdür. Ancak güneş, rüzgar,

jeotermal vs. gibi diğer enerji kaynaklarının “tüketilmesi” imkansızdır. Bunun sonucunda, bu tür enerji kaynakları “yenilenebilir” olarak bilinmektedir.

Yenilenebilir enerji kaynaklarının sınırlı olmamasına rağmen, söz konusu enerjiye erişimin mevcut olup olmamasına bağlı olması nedeniyle yenilenebilir enerji üretiminin uygulanması sınırlı olabilir. Örneğin, rüzgar enerjisi yenilenebilir bir enerji türü olabilir ancak tüm konumlar rüzgar enerji santrallerinin uygulanabilmesi için yeterli enerji üretimini sağlayacak rüzgara sahip değildir.

1.3 Neden Yenilenebilir Enerji?

Dünya atmosferi çeşitli gazlardan oluşmakta olup küçük miktarlarda bazı asal gazlar da bu çeşitliliğin içindedir. Güneşten gelen ışınlar (ısı ışınları/kısa dalgalı ışınlar), atmosferi geçerek yeryüzünü ısıtmakta ancak atmosferdeki gazlar, yeryüzündeki ısının bir kısmını tutarak yeryüzünün ısı kaybına engel olmaktadır. Atmosferin, ışığı geçirme ve ısıyı tutma özelliği nedeniyle suların sıcaklığı dengede kalmakta, bu durum da nehirlerin ve okyanusların donması engellemiş olmaktadır. Bu şekilde atmosferin ısıtma-yalıtma etkisine "Sera etkisi" denmektedir.

Dünya'da başlıca sera etkisine neden olan gazlar %36-70 su buharı, %9-26 karbon dioksit, %4-9 metan ve %3-7 ile ozon'dur. Sera gazlarının bir kısmı kendi kendine oluşurken, bir kısmı da insanlar tarafından üretilmektedir. Doğal yollarla oluşan sera gazları su buharı, karbondioksit, metan, nitröz oksit ve ozon içermektedir. İnsan etkinlikleri sonucunda da bu gaz seviyelerine eklemeler olmakta ve bunun sonucunda da sera etkisi görülmektedir.

Dünyanın sıcaklığı, havaya serbest bırakılan artan miktarlardaki sera gazları nedeniyle endişe verici bir hızla tırmanmaktadır. Artan sıcaklıklarla Dünyanın iklimi değişmeye zorlanmaktadır. Artan sel, kuraklık ve ciddi ısı olayları dahil sıklığı artan aşırı hava olaylarıyla karşılaşmaktadır. İklim değişikliğinin etkileri gezegenimizin dört bir yanına ulaşmaktadır ve Türkiye’de yüksek düzeyde etkilenmesi beklenmektedir. Sonuç olarak, sera gazlarının serbest bırakılmasının önlenmesi dünyanın ve Türkiye’nin çıkarına olacaktır.

Kömür, petrol ve doğal gaz gibi yenilenemeyen yakıtların yakılması sera gazlarının ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Yenilenebilir enerji kaynakları, yenilenemeyen yakıtlardan enerji elde etmek yerine enerji kaynakları nispeten “daha temiz” seçeneklere dayalı olduğundan önemli ölçüde daha az sera gazları oluştururlar. Dolayısıyla, yenilenebilir enerji yatırımları dünyanın bir iklim değişikliğiyle mücadele etme yöntemidir.

Yenilenebilir enerji seçenekleri aynı zamanda genellikle bağımsız enerji üretimi seçenekleridir. Örneğin, doğal gaz nispeten daha temiz bir seçenektir ancak Türkiye durumunda, tipik olarak yabancı kuruluşlardan alınmakta ve ithal edilmektedir. Türkiye ne kadar fazla yakıt kaynağı ithal ederse, kendi enerjisini üretme konusunda o kadar fazla bağımlı hale gelecektir. Ancak, güneş ve rüzgar enerjisi gibi yenilenebilir enerji seçenekleri güneşin parladığı ve rüzgarın estiği her yerde mevcuttur; bu enerji seçenekleri enerji bağımsızlığı sağlamaktadır.

Türkiye’de artan enerji talebi, yabancı kaynağa bağlı olmayan temiz, yenilenebilir enerjinin kullanımını daha önemli hale getirmektedir.

Türkiye, artan enerji ihtiyacını karşılayabilmek için 2053 net sıfır emisyon hedefi doğrultusunda yenilenebilir enerji alanlarına yönelik yatırımları da devreye almaktadır.2023 yılı Ağustos ayı sonu itibarıyla ülkemiz kurulu gücü 105.417 MW’a ulaşmıştır. 2022 yılında elektrik üretimimizin, %34,6’sı kömürden, %22,9’u doğal gazdan, %20,3’ü hidrolik enerjiden, %10,6’sı rüzgardan, %5,1’i güneşten, %3,4’ü jeotermal enerjiden ve %3’ü diğer kaynaklardan elde edilmiştir.

1.4 Rüzgar Enerjisinden Nasıl Faydalanabiliriz?

Hareket eden her şey enerjiye sahiptir. Rüzgâr ise hava hareketidir. Bu enerjiyi yakalamak için bunun elektrik gibi kullanılabilen bir enerjiye dönüştürülmesi gerekmektedir. Bunu yapabilmek için rüzgar türbinleri inşa edilmektedir. Rüzgâr santralinin ana yapı elemanı rüzgâr türbinidir. Bir rüzgâr türbini, çevredeki engellerin rüzgârı kesemeyeceği yükseklikte bir kule ve bunun üzerine yerleştirilmiş bir gövde ve rotordan (kanat) oluşmaktadır.

Rüzgar bu türbinleri ittiğinde, elektrik üretimi gerçekleştirilmektedir. Bu elektrik, bir şalt sahasına aktarılmakta ve buradan da enerji hatlarıyla ulusal elektrik dağıtım şebekesine gönderilmektedir.

Rüzgâr estiği zaman pervanenin kanatlarına çarparak onu döndürmeye başlar, bu sayede rüzgâr enerjisi ile kinetik (hareket) enerji elde edilmiş olur. Pervanelerin rüzgâr akımıyla dönmesiyle ona bağlı olan şaft da dönmeye başlar. Şafttaki dönme hareketi dişli kutusuna iletilir. Dişli kutusu değişik çaplarda çarklardan oluşur ve devir sayısını artırır. Şaftın dönmesiyle birlikte jeneratör de hareket ettirilir ve jeneratöre gelen hareket elektrik enerjisine dönüştürülür.

Şekil 1 : Rüzgar Türbinleri, Enerji Hatları ve Şalt Sahası Örnek Fotoğrafları

1.5 Denizli Projesi Nedir?

Denizli Projesinin (Proje) resmi adı “Denizli Rüzgar Enerjisi Santrali” (RES) olan bir yenilenebilir enerji rüzgar santrali projesidir. Proje sahibi Akfen Yenilenebilir Enerji Grubu (Akfen) bünyesindeki bir şirket olan “Korda Enerji Üretim Pazarlama İthalat ve İhracat A.Ş.’dir (Korda).

Proje ile ne kadar rüzgar enerjisinden faydalanılabileceğini tespit etmek için fizibilite çalışmaları yapılmıştır.

Projenin çevresel etkilerinin değerlendirildiği ilk süreç 2011 yılı olup 2011 yılında, ilk planlamaya göre 33 türbin ile toplamda 66 MW kurulu güce sahip Denizli Rüzgâr Enerji Santrali Projesi ile ilgili olarak hazırlanan proje tanıtım dosyası (PTD), Mülga Denizli İl Çevre ve Orman Müdürlüğüne sunulmuştur. İl Müdürlüğü uzmanları tarafından yapılan değerlendirmeler sonrasında “Denizli Rüzgar Enerji Santrali (66 MW)” projesine ÇED Gerekli Değildir Kararı verilmiştir.

2011 yılındaki ilk planlamaya göre belirlenen 33 türbin ile toplamda 66 MWe kurulu güce sahip Denizli RES projesi ile ilgili olarak Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'ndan 18.08.2011 tarihli ve EÜ/3382-10/2050 numaralı üretim lisansı alınarak, Lisansın temin edilmesi sonrasında, proje alanında yapılan teknik ve mühendislik hizmetleri kapsamında rüzgar ölçüm ve değerlendirme çalışmaları yapılmıştır. Bu çalışmaların sonucunda Denizli RES projesinin toplam kurulu gücünde (66 MW) herhangi bir değişiklik yapmadan, yalnızca türbin adedinde ve türbin ünite güçlerinde değişiklik yapıp yapılamayacağı, planlanan değişikliğe esas yeni türbin koordinatlarının ÇED Gerekli Değildir Kararına derç edilip edilemeyeceği hususu gündeme gelmiştir. Söz konusu tespitlerle 2013

yılıın Aralık ayında Denizli Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne başvuruda bulunulmuştur. İl Müdürlüğünün talep konusuna ilişkin yaptığı değerlendirmede, 15.07.2011 tarihinde 42 sayı ile verilen ÇED Gerekli Değildir Kararının işbu talep konusunda geçerliliğini koruduğu belirtilmiştir.

2017 yılında ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığına başvuruda bulunarak 2011 yılında alınan ÇED Gerekli Değildir Kararına esas santral sahası (Etki alanı-ÇED Alanı) içerisinde kalmak kaydıyla toplam 22 adet türbin koordinatlarında meydana gelen değişikliğin, arazi çalışmaları neticesinde teknik ve jeolojik nedenlerden kaynaklandığı, revize koordinatların Yenilenebilir Enerji Müdürlüğü tarafından onaylandığı ve lisans tadiline derç edilecek olan koordinatlar olduğu, koordinatlarda yapılacak değişiklik kapsamında türbin sayısının 33'ten 22'ye düşürüldüğü ancak santral toplam kurulu gücünde herhangi bir değişiklik olmadığı hususları için ÇED Yönetmeliğine göre yeniden değerlendirme yapılması istenmiştir. Başvuru kapsamında, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından değerlendirme yapılarak; planlanan değişiklik sonrasında ortaya çıkan durum arasında ÇED Gerekli Değildir kararını revize etmeyi gerektirecek herhangi bir hususun bulunmadığı, bu tespitle 15.07.2011 tarih ve 42 karar numaralı ÇED Gerekli Değildir kararının geçerliliğini koruduğu, proje kapsamında türbin koordinatlarında yapılacak değişiklik için ÇED Yönetmeliği hükümlerinin uygulanmasına gerek duyulmadığı açıkça belirtilmiştir.

2019 yılının Nisan ayı içerisinde ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığına yeniden başvuruda bulunarak "Denizli Rüzgar Enerji Santrali (22 adet türbin 66 MW)" projesinde kullanılacak türbinlerin tipi, markası, modeli, yüksekliği, koordinatı ve kanat çapı değişmeden sadece yazılım ve teknolojik gelişmeler eşliğinde türbinlerin mekanik güçlerinin 3MW'dan 3,4MW'a çıkarılmasının planlandığından bahisle söz konusu değişikliğin ÇED Yönetmeliği kapsamında değerlendirilmesi Bakanlıktan talep edilmiştir.

Talep konusu doğrultusunda yapılan değerlendirmede; 15.07.2011 tarihinde verilen "ÇED Gerekli Değildir" kararına konu Proje Tanıtım Dosyasında yer alan çevresel önlem ve taahhütler saklı kalmak koşulu ile proje etki alanında planlanan teknoloji değişikliği neticesinde projenin toplam gücünün 66 MWm'den (22 adet türbin), 74,8 MWm'ye (22 adet türbin) dönüşmesi ile 8,8 MWm'lik güç artışına konu proje değişikliği hakkında ÇED Yönetmeliği hükümlerinin uygulanmasına gerek bulunmadığı belirtilmiştir.

Karar akabinde; kamu kurum ve kuruluşlarından alınması gerekli izinler tamamlanarak ÇED Yönetmeliği kapsamındaki yükümlülükler yerine getirilmiş ve "Denizli Rüzgar Enerji Santrali (74,8 MWm - 66 MWe)" projesi ile ilgili olarak 10.10.2019 tarihi itibarıyla projenin tamamının kabul işlemleri tamamlanarak işletmeye alınmıştır.

Rüzgar türbinlerinin kendilerine ek olarak, Proje ile ilgili olan çeşitli tesisler de inşa edilmektedir. Bunlar "ilişkili tesisler" olarak adlandırılmaktadır ve erişim yolları, enerji hatları ve şalt sahası gibi Projenin ulusal gride bağlanması için inşa edilecek tesislerdir.

Rüzgâr enerji santrallerinde üretilen enerjinin ülke ihtiyaçları için kullanılabilmesi için enerji nakil hatları vasıtasıyla enterkonnekte sisteme bağlanmaları gerekmektedir. Enerji hatları bağlantı anlaşması 15 Temmuz 2017'de imzalanmıştır. Tüm enerji hatları Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ)'a aittir. Enerji nakil hattı inşaat işleri bağlantı anlaşması bazında Akfen tarafından yürütülmüş; diğer izinler ve istimlak işleri TEİAŞ tarafından tamamlanmıştır.

Mevcut Enerji Nakil Hattı Denizli İli, Tavas İlçesi, Karahisar Mahallesi ile Babadağ İlçesi, Demirli Mahallesi, Aydın İli, Karacasu İlçesi, Yeniköy Mahallesi sınırları içerisinde kalmakta olup, 18,86 km (18.861,42 m) uzunluğundadır. 154 kV 1272 MCM Denizli RES TM – Tavas TM Elektrik Enerjisi İletim Hattının (EEİH) yapımı için Çevre ve Şehircilik Bakanlığına ÇED Raporu sunulmuş olup Bakanlık tarafından projeye 23.03.2018 tarihinde ÇED Olumlu kararı verilmiştir. Karar sonrasında; Denizli RES mevcut yatırımı, ilgili EEİH'na bağlanmıştır.

Mevcut türbinlerin taşınması iş ve işlemleri; Aydın ili, Karacasu ilçesi, Ataköy Mahallesi üzerinden yapılmıştır.

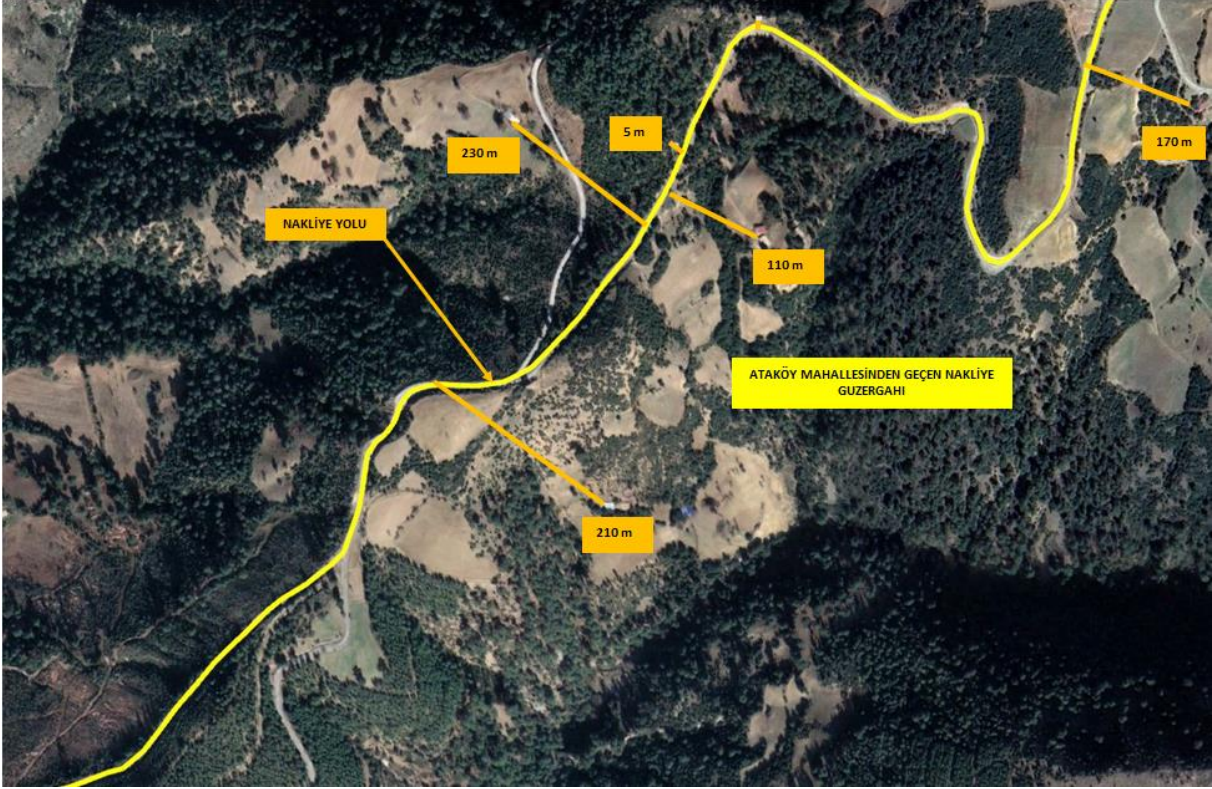
Şekil 2 : Türbinlerin Taşındığı Güzergahını Gösterir Google Earth Uydu Görüntüsü (Tüm Nakliye Güzergahı)

Ataköy Mahallesi içerisinde geçen nakliye güzergâhı ayrıntılı olarak aşağıda sunulan uydu görüntüleri üzerinde gösterilmiştir. Nakliye güzergahı bir kısımda Kiranyer Mahallesi sınırlarından geçse de söz konusu kısımda Kiranyer Mahallesi'ne ait yerleşim bulunmamaktadır.

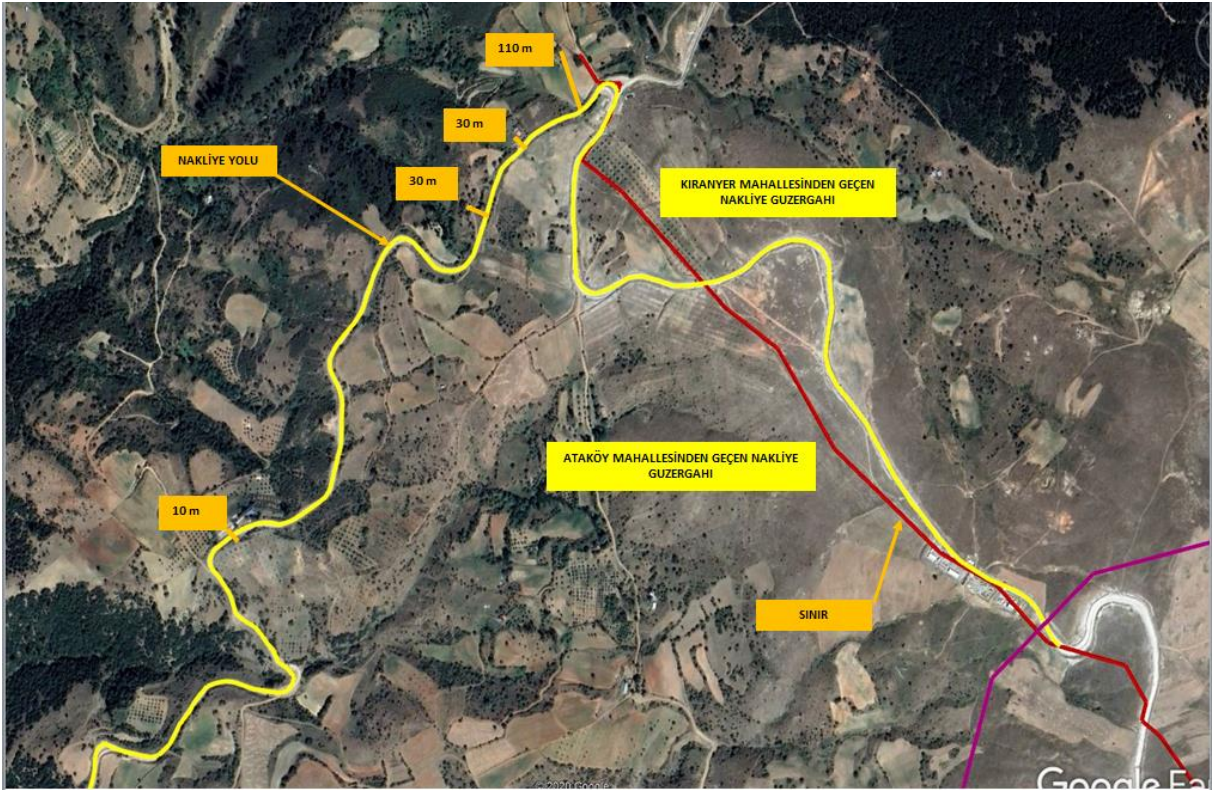

Şekil 3 : Ataköy Mahallesi İçerisinden Geçen Nakliye Güzergâhı Uydu Görüntüsü (1 Nolu Alan)

Şekil 4: Ataköy Mahallesi İçerisinden Geçen Nakliye Güzergâhı Uydu Görüntüsü (2 Nolu Alan)

Şekil 5 : Ataköy Mahallesi ve Kiranyer Mahallesi İçerisinden Geçen Nakliye Güzergâhı Uydu Görüntüsü (3 Nolu Alan)

Nakliye güzergahının iyileştirilmesi bakım ve onarım faaliyetleri kapsamında Korda Enerji Üretim Pazarlama İthalat ve İhracat A.Ş. tarafından Ataköy Mahallesi sınırları içerisinde geçen yaklaşık 15 km uzunluğundaki ulaşım yolunun projenin inşaat çalışmaları ve ekipman nakli kapsamında kullanılmasının uygunluğu kapsamında gerekli izinleri verilmesi hususunda, Aydın Büyükşehir Belediye Başkanlığı Fen İşleri Dairesi Başkanlığı Yol Yapım Bakım Şube Müdürlüğü'ne başvuruda bulunmuş olup, Şube Müdürlüğü'nün 27.03.2019 tarih ve 5127 sayılı yazısı ile taraflar arasında imza altına alınan protokol çerçevesinde uygun bulunmuştur.

BİRİMLER	Denizli RES Projesi Özet Bilgileri
Ünite Sayısı	22 adet
Ünite Kurulu Güçleri	22 x (3,4 MWm / 3 MWe)
Üretim Tesisinin Toplam Kurulu Gücü	74,8 MWm/ 66 MWe
Mevcut Kurulu Gücü İle Üretebileceği Yıllık Azami Üretim Miktarı	184.472.600 kWh/yıl
Üretim Tesisinin Fiziki Durumu	Mevcut

1.6 Akfen Yenilenebilir Enerji Kimdir?

2009 yılında ilk HES tesisini devreye alarak elektrik üretimine başlayan Akfen Yenilenebilir Enerji, son 10 yılda OECD ülkeleri arasında en yüksek enerji talebi artışının gerçekleştiği Türkiye'de faaliyetlerini sürdürmektedir. Akfen Yenilenebilir Enerji, Türkiye'nin en iyi doğal kaynaklarına sahip bölgelerinde çoğu son 5 yılda devreye alınmış ve çeşitlendirilmiş modern enerji santralleri ile ülke ekonomisine katkıda bulunmaktadır.

Yenilenebilir enerji projelerinin gerek geliştirme aşamasında gerekse lisanslamadan, inşaat ve işletme aşamasına kadar kanıtlanmış tecrübeyle yoluna devam eden Akfen Yenilenebilir Enerji, yalın ve verimli organizasyon yapısı ile maliyet kontrolüne güçlü bir şekilde odaklanmaktadır.

15.12.2022 tarihinde, EBRD ve IFC'nin Şirket sermayesinde sahip oldukları payların tamamını Akfen Holding'e devredeceklerine ilişkin Pay Devir Sözleşmesi imzalanmıştır.18.01.2023 tarihinde EBRD ve IFC, Şirket sermayesinde sahip oldukları payların tamamını Akfen Holding'e devretmiş ve ortaklıktan ayrılmış, Şirket'in tek pay sahibi Akfen Holding olmuştur.

1.7 Denizli Projesi Nerededir?

Denizli RES Projesi Türkiye Cumhuriyeti'nin Anadolu Yarımadasının güneybatısında, Denizli ili, Babadağ ilçesi ile Aydın ili, Karacasu ilçesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Proje İstanbul'un yaklaşık 360 km güneyinde ve Türkiye'nin başkenti Ankara'nın 400 km güneybatısındadır (Bakınız Şekil 6).

Şekil 6 : Ankara ve İstanbul illeri bazında Denizli RES konumu

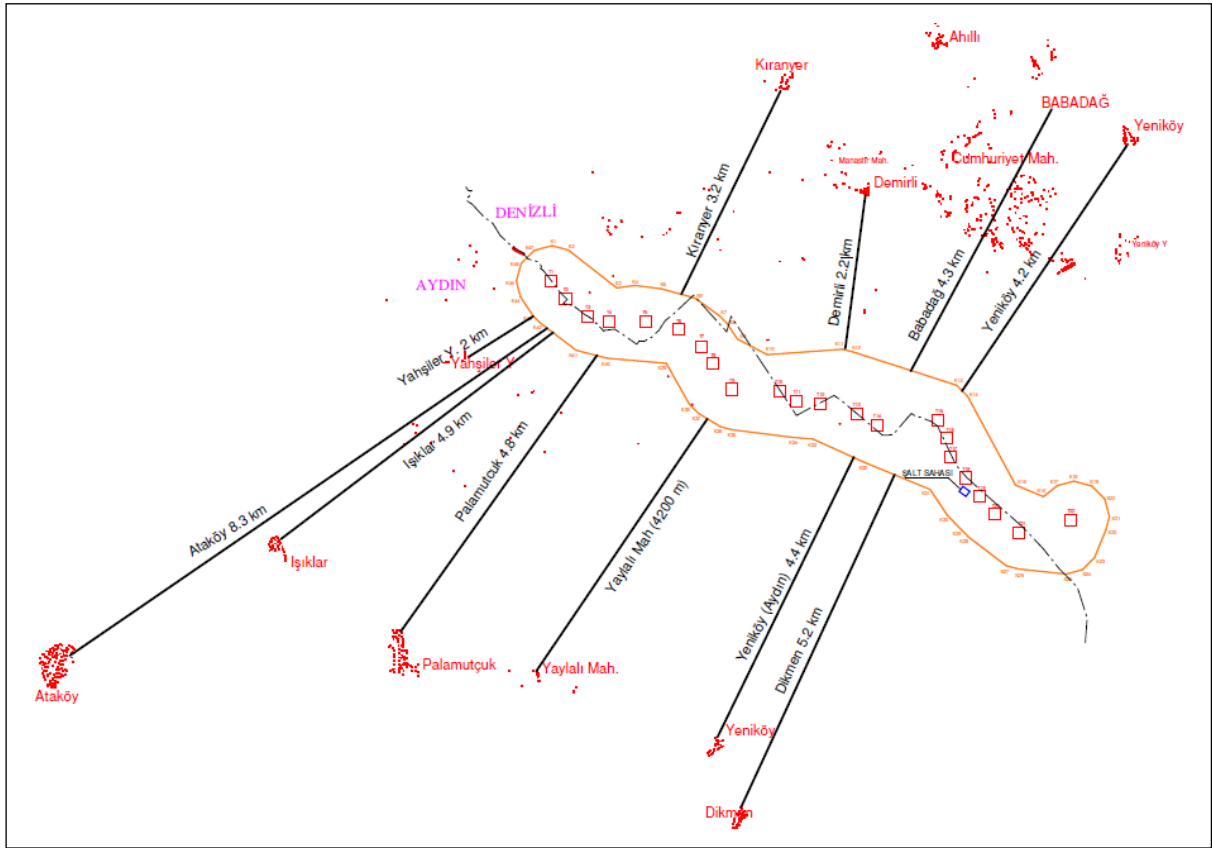
Proje alanına en yakın yerleşim yerleri:

Aydın'da:

- Yeniköy (4,4 km),
- Ataköy (8,3 km),
- Palamutçuk (4,8 km),
- Işıklar (4,9 km),
- Dikmen (5,2 km) Mahalleleri ve

Denizli'de:

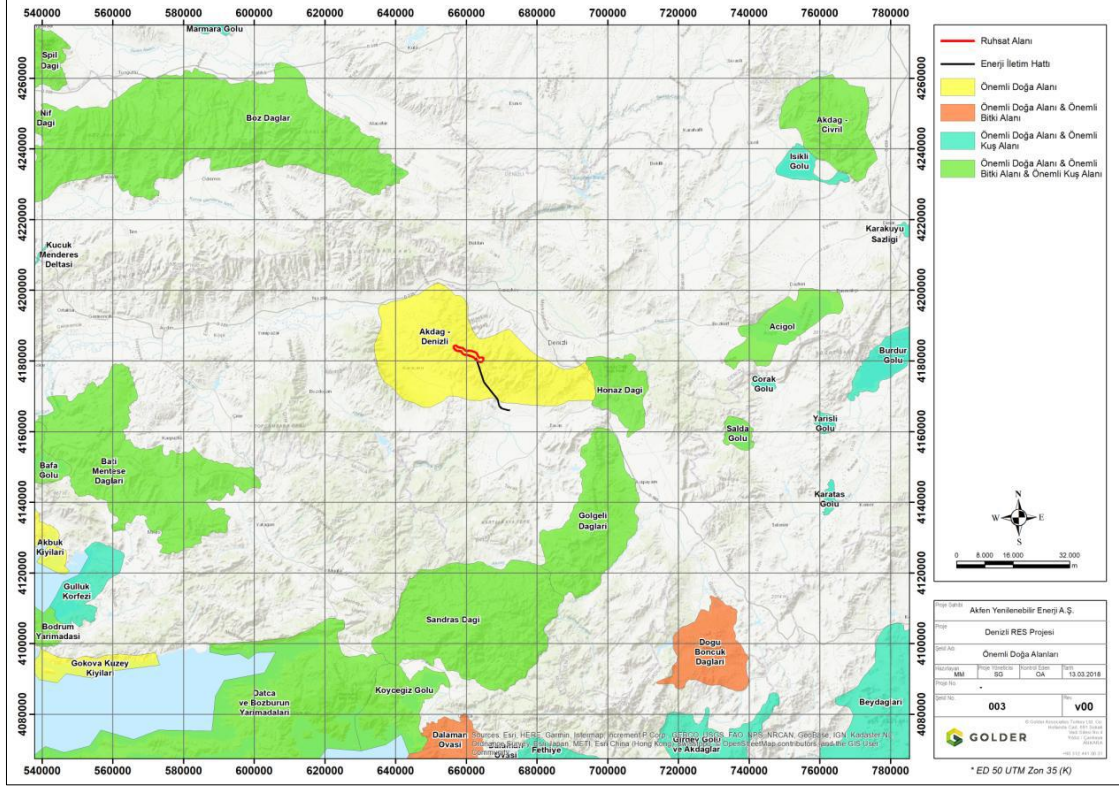
- Kiranyer (3,2 km),
- Demirli (2,2 km),
- Babadağ (4,3 km) Mahalleleridir.

Şekil 7 : Denizli RES Projesine En Yakın Yerleşimlerin Konumu

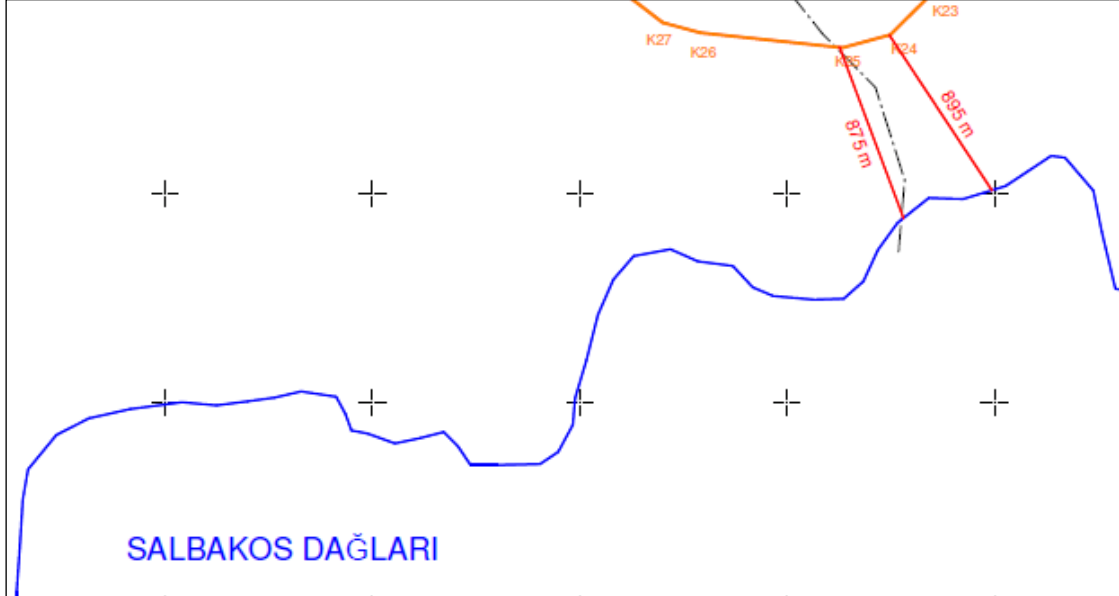
2018 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan Enerji hattı, şalt sahası ve trafo merkezine en yakın yerleşim 125 m mesafedeki Karahisar Mahallesidir.

Proje alanı ulusal mevzuatta yer almamakla birlikte, Doğa Derneği tarafından kararlaştırılan haliyle Önemli Doğa Alanı statüsüne sahip Akdağ-Denizli Dağı Bölgesinde bulunmaktadır (Bakınız Şekil 8). Bu önemli doğa alanı bu Projenin değerlendirilmesinde dikkate alınmıştır.

Şekil 8 : Akdağ Dağ Bölgesi ve Diğer Önemli Doğa Alanları Açısından Proje Konumu

Bunun yanında Babadağ Mevki olarak adlandırılan alan, 07.12.2019 tarih ve 30971 sayılı Resmî gazete ile yayınlanan 109 sayılı Doğal Sit Alanları kapsamında Salbakos Dağları Nitelikli Doğal Koruma Alanı olarak tescillenmiş olup Projesi Lisans Alanına 875 m mesafede yer almaktadır (Bakınız Şekil 9). Bu alan da Projenin değerlendirilmesinde dikkate alınmıştır.

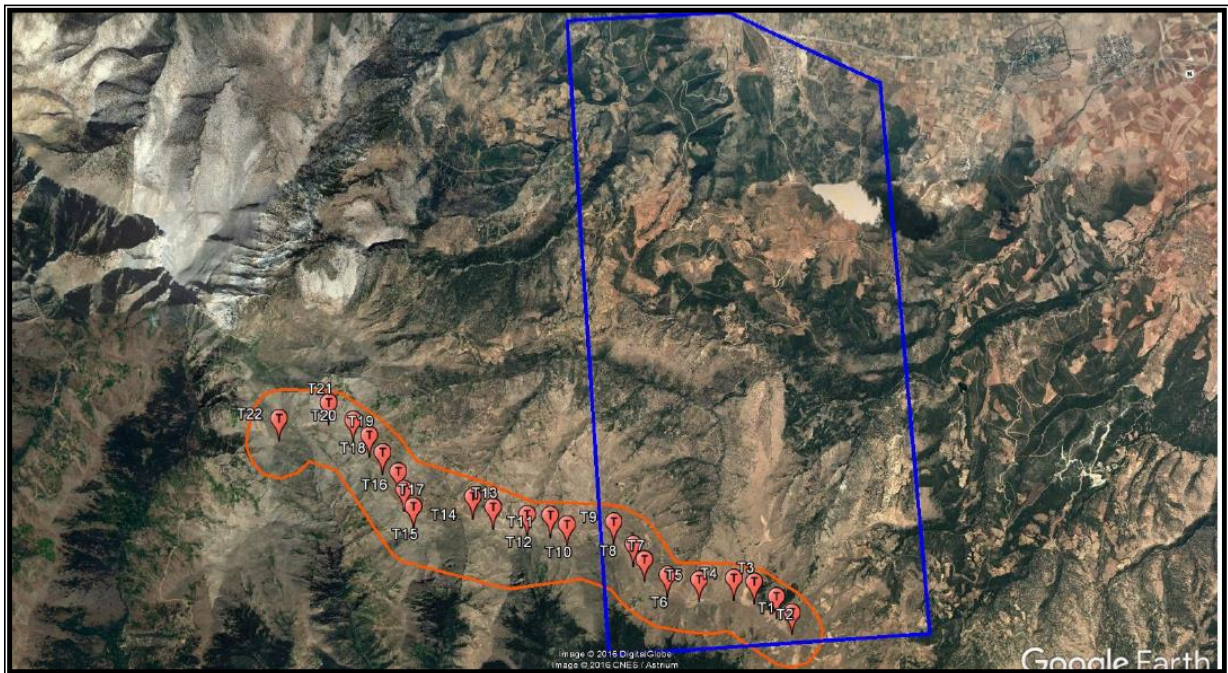

Şekil 9 : Salbakos Dağlarının Proje Alanlarımıza Göre Konumu

Denizli Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından (Resmi yazı Tarih /Numarası: 20.03.2020 / E.6291) “Projesi Lisans Alanında özel çevre koruma bölgesi, tescilli taşınmaz tabiat varlığı veya doğal sit alanı olmadığı tespit edildiği, söz konusu alanda yapılacak çalışmalar sırasında 2863 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir korunması gerekli taşınmaz tabiat değeri ile karşılaşılması halinde, çalışmaların durdurularak Müdürlüğe bilgi verilmesi gerektiği” bildirilmiştir. Denizli RES Projesi Lisans Alanı, aşağıda Şekil 10’da sunulan jeotermal Lisans Alanıyla (2011/49 ve 2011/50 numaralı) kesişmektedir.

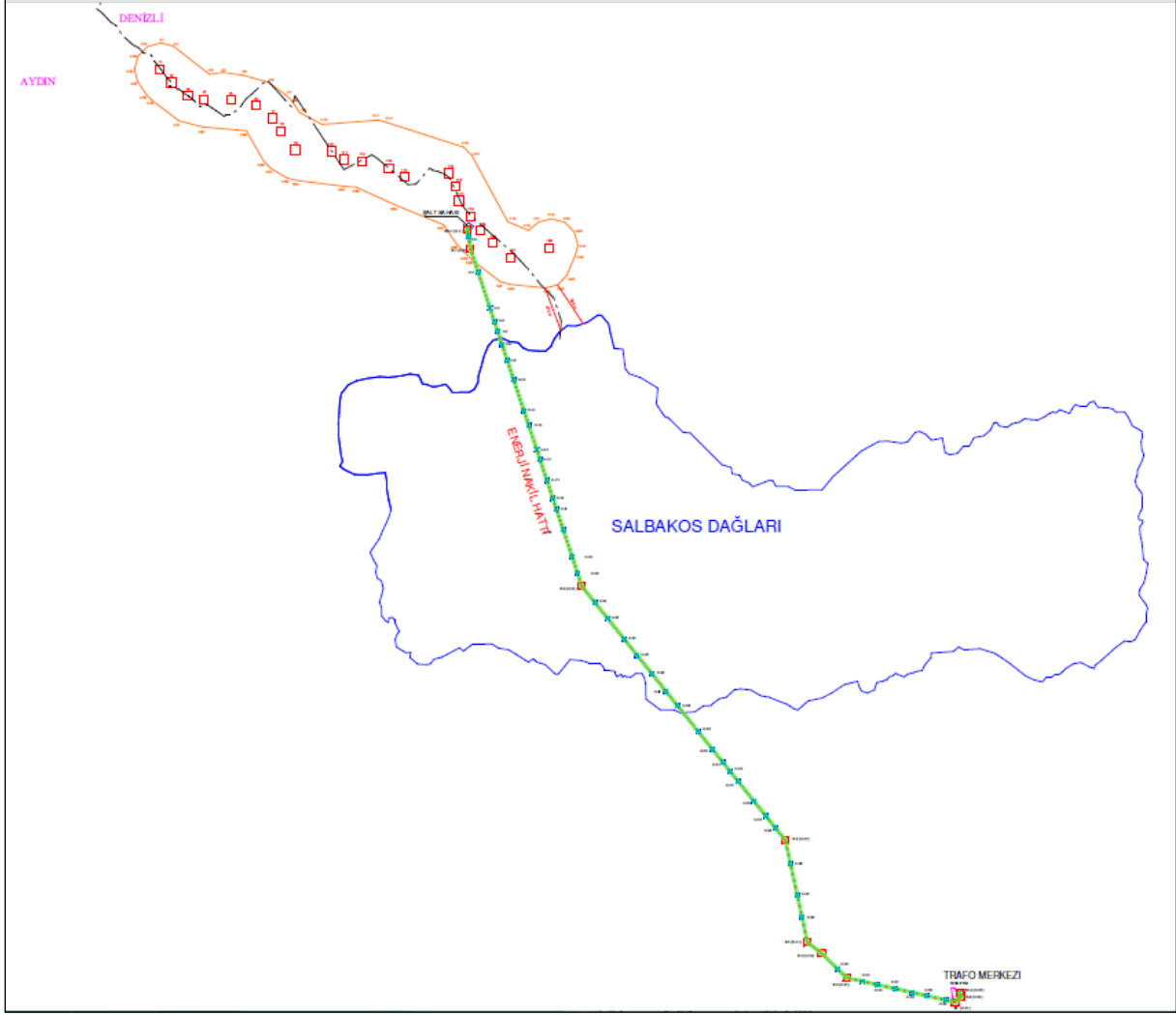
Aydın Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı tarafından (Resmi yazı Tarih /Numarası: 30.03.2017-6489) “İlgili makamlardan gerekli tüm izinlerin alınması kaydıyla projenin gerçekleştirilmesine karşı itirazın bulunmadığı” bildirilmiştir.

Maden İşletme Genel Müdürlüğü (Resmi Yazı Tarihi ve Numarası: 06/02/2020 - E.406637) yazısıyla “projenin olumlu mütalaa edilerek ER:3310853 sayı ile “Denizli RES Özel İzin Alanı” olarak sistem kayıtlarımıza işlendiğinin tespit edildiği bildirilmiştir”.

Şekil 10 : Mevcut Proje Alanının Jeotermal Saha İle Çakışma Durumu

Şekil 11 : Proje Ve Bileşenlerinin Konumları

Denizli RES projesi kapsamında daha fazla rüzgâr enerjisinin yakalanması amacıyla mevcut türbinler daha yüksek rakımlarda konumlandırılmıştır. Proje alanında türbin konumlarının her birinin yerleşimine dair bakış açısı sağlamak amacıyla aşağıda mevcut türbin yerlerine ait fotoğraflar verilmiştir.

Şekil 12 : Mevcut Türbin Yerlerini Gösterir Fotoğraflar (1)

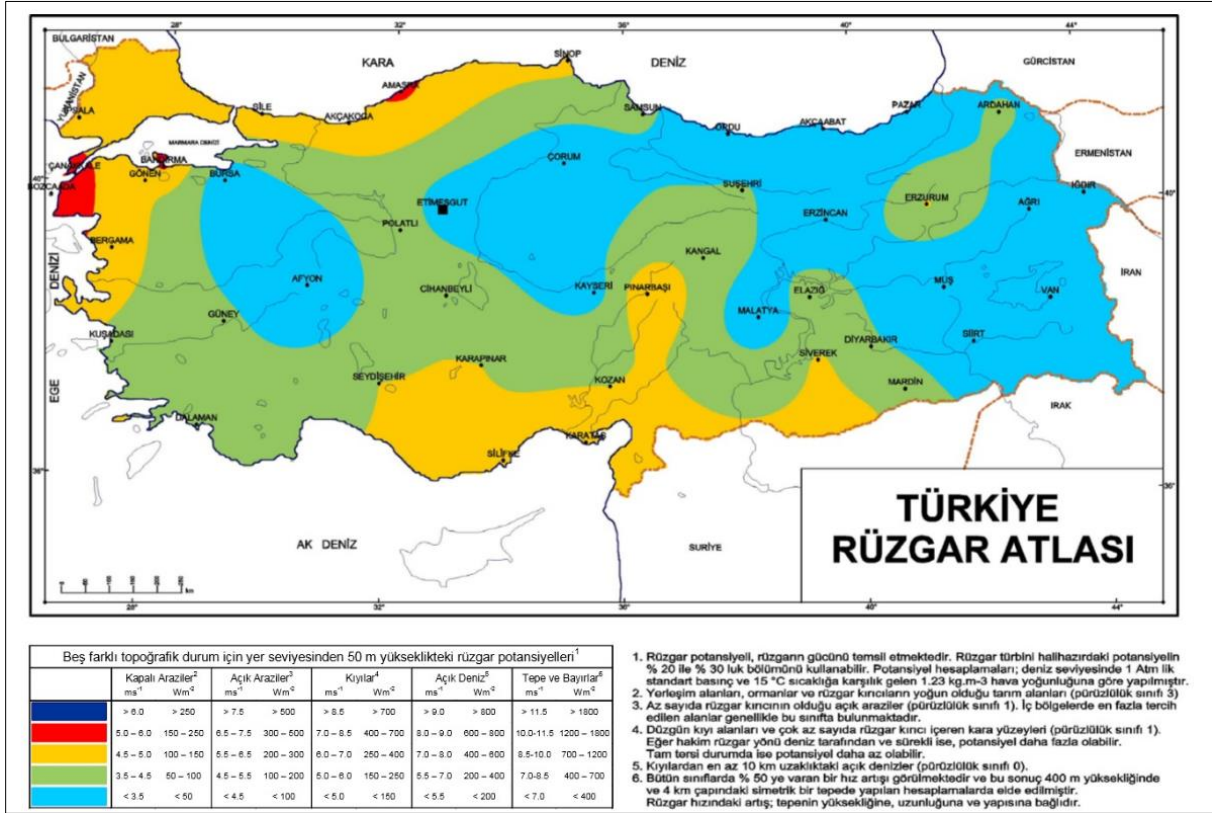
Şekil 13 : Mevcut Türbin Yerlerini Gösterir Fotoğraflar (2)

1.8 Projenin Amacı Nedir?

Daha önce belirtildiği üzere Türkiye yenilenebilir enerji konusunda daha fazla yatırıma ihtiyaç duymaktadır ve Türkiye rüzgardan faydalanma potansiyeli için rüzgar kaynakları bolluğuna sahiptir (Bakınız Şekil 14). Bu açıdan, Denizli RES'in amacı sürdürülebilir ve maliyet etkin bir şekilde temiz bağımsız enerji sağlamak ve dolayısıyla da, bölge ve ulusa katkıda bulunmaktadır.

Bu amaçla, Akfen "Büyük Ölçekli Rüzgar Enerji Santrali" kategorisinde gönüllü karbon kredisi mekanizması projesi olarak kaydedilmek üzere bir danışmanlık şirketini görevlendirmiştir. Denizli Projesinin temel bir sera gazı olan CO₂ konusunda senede 89.992 tonluk bir azalma sağlayacağı tahmin edilmektedir. Süreç, Gönüllü Karbon

Piyasası Proje Kayıt Tebliği kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı nezdinde kayıt oluşturularak gerçekleştirilecektir.

Şekil 14 : Türkiye Rüzgar Haritası Kaynak: <https://www.mgm.gov.tr/genel/ruzgar-atlasi.aspx>

1.9 Denizli ve Aydın İllerindeki Rüzgar Enerjisinin Durumu Nedir?

Denizli RES, Denizli ilindeki ilk rüzgar enerji santralidir¹. Ancak, 11 adet RES'e sahip olan Aydın ili için bir ilk olmayacaktır². Denizli RES, Denizli ili için gecikmiş bir yatırımdır.

¹ <https://www.enerjiatlas.com/ruzgar-enerjisi-haritasi/denizli>

² <https://www.enerjiatlas.com/ruzgar-enerjisi-haritasi/aydin>

2.0 AYRINTILI OLARAK PROJE DETAYLARI

2.1 Denizli Projesi Finansmanını Kim Sağlıyor?

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (“AİKB”), Türkiye Garanti Bankası A.Ş. (“Garanti”), Türkiye İş Bankası A.Ş. (“İş Bank”), Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O (“Vakıfbank”) ve Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (“YKB”) (birlikte “Kredi Verenler” olarak anılacaktır), Denizli Projesi de dahil olmak üzere çeşitli yenilenebilir enerji projelerinin geliştirilmesi için Akfen Yenilenebilir Enerji’ye finansman sağlama niyetindedir.

2.2 Denizli Projesinde Hangi Standartlar Uygulanacaktır?

Akfen, Proje ömrü süresince ilgili Türk Mevzuatı hükümlerine bağlı kalmayı taahhüt etmektedir. Bu gerekliliklere (sınırlı olmamakla birlikte) Çevre Kanunu, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, İş Kanunu ve bunlara ilişkin çıkarılan yönetmelikler dahildir.

Proje, daha katı olan mevzuat veya esaslara da bağlı kalacaktır. Bunlara AİKB’nin Çevresel ve Sosyal Performans Gereklilikleri ve Uluslararası Finans Kurumu’nun (IFC) Performans Koşulları dahildir.

Akfen bir Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemine (ÇSYS) sahiptir ve çevre, sosyal ve sağlık ve güvenlik kontrol önlemleri ilgili planlar ve prosedürlerde tanımlanmıştır. ÇSYS’nin amacı, bir proje sırasında meydana gelebilecek hususlara müdahale ve günlük bazdaki prosedürlerin yerine getirilmesi konusunda sistematik bir yöntemle sahip olunmasıdır. Bu sistem sorumluluk, düzen ve Proje verimliliğini sağlamaktadır.

Akfen Yenilenebilir Enerji’nin AİKB ile ortaklığından sonra bir Kurumsal Çevre ve Sosyal Eylem Planı (ÇSEP) geliştirilmiştir. Bu Kurumsal ÇSEP, Akfen’in yatırım yapmakta olduğu dört RES projesinden etkilenebilecek tüm çevre ve sosyal bileşenlerin ele alınması için bir genel eylem planıdır. Kurumsal ÇSEP yıllık olarak denetlenmekte ve AİKB ve IFC’ye rapor edilmektedir.

Ayrıca Proje, projeye özgü ÇSEP’de özel olarak tanımlanan dönemlerde izlenmektedir.

2.3 Projenin Tarihçesi ve Mevcut Durumu Nedir?

Denizli RES enerji üretim izni 18 Ağustos 2011’de EÜ/3382-10/2050 numaralı lisansla 49 yıllığına alınmıştır. Dolayısıyla, lisans süresi 1 Mart 2060’da sona erecektir. Denizli RES lisansları başlangıçta Kocalar RES, Üçpınar RES ve Hasanoba RES lisanslarıyla birlikte Doğanlar Holding’e aitti. Akfen, dört RES lisansının tamamını Doğanlar Holding’den 13 Haziran 2017’de satın almıştır.

10.10.2019 tarihi itibarıyla “Denizli Rüzgar Enerji Santrali (74,8 MWm - 66 MWe)” projesi kabul işlemleri tamamlanarak işletmeye alınmıştır.

154 kV 1272 MCM Denizli RES TM – Tavas TM Elektrik Enerjisi İletim Hattının (EEİH) yapımı için Çevre ve Şehircilik Bakanlığına ÇED Raporu sunulmuş olup Bakanlık tarafından projeye 23.03.2018 tarihinde ÇED Olumlu kararı verilmiştir. Karar sonrasında; Denizli RES mevcut yatırımı, ilgili EEİH’na bağlanmıştır.

Tablo 1 : Alınan İzinler ve Resmi Yazışmalar

Alınan İzinler	Veriliş Tarihi	Resmi Yazı / Karar Numarası	Bitiş Tarihi
Enerji Üretim Lisansı	18.08.2011	EÜ/3382-10/2050	2060
Çevre ve Şehircilik Bakanlığında “ÇED Gerekli Değildir Kararı” alınmıştır.	15.07.2011	42	15.07.2016
Resmi yazıyla “ÇED Gerekli Değildir Kararı”nın geçerli olduğu teyit edilmiştir.	26.04.2019	E.95792	İlgili değil
Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi (TEİAŞ) ile Enerji Bağlantı Anlaşması	15.07.2017	İlgili değil	İlgili değil
Enerji Hattı ÇED Onayı	23.03.2018	5023	23.03.2025

Alınan İzinler	Veriliş Tarihi	Resmi Yazı / Karar Numarası	Bitiş Tarihi
Denizli Büyükşehir Belediyesi İmar Planı Onayı	20.08.2014	481	İlgili değil
Aydın Büyükşehir Belediyesi İmar Planı Onayı	16.10.2014	132	İlgili değil
Acele Kamulaştırma Kararı	21.04.2015	58	İlgili değil
Kesin Orman İzni	14.01.2015	8	İlgili değil

2.4 Proje Programı Nedir?

“Denizli Rüzgar Enerji Santrali (74,8 MWm - 66 MWe)” 10.10.2019 tarihi itibarıyla, kabul işlemleri tamamlanarak işletmeye alınmıştır. Proje işletme lisans süresi 49 yıl olacaktır. Tesis işletme aşamasının 4. Senesindedir.

2.5 Denizli Projesinin Potansiyel Etkileri Var Mıdır?

Evet var. Denizli Rüzgar Enerji Santrali sonucunda potansiyel olarak ortaya çıkabilecek hem olumlu hem de olumsuz etkiler mevcuttur. Bunlar tanımlanmış ve etki azaltıcı önlemler tasarlanmıştır. Etki azaltıcı önlemler, olumsuz etkinin sonuçlarını azaltmak ve olumlu etkinin faydasını artırmak için kullanılmaktadır. Uygulanacak olan bu etki azaltıcı önlemlerden bazıları aşağıdaki bölümlerde listelenmiştir.

2.6 Bu Etkileri İncelemek İçin Neler Yapıldı?

İlk olarak, rüzgar türbinleri için bir Proje Tanımı Dosyası (PTD) hazırlanmış ve sunulmuştur. Bir “ÇED gerekli değildir kararı” alınmıştır (Tarih:15.07.2011, No:42). Dolayısıyla, RES Projesi için ÇED hazırlanmamıştır. Ancak EİH güzergahı için ÇED hazırlanmış ve 23.03.2018’de onaylanmıştır.

RES için ÇED gerekli olmamakla birlikte, yetkili makamlar diğer değerlendirmelerin yapılmasını istemiştir; bunlara **Ornitolojik Ekolojik Değerlendirme Raporu ve Peyzaj Onarım Planı Raporu** dahildir.

Profesyonel danışmanların yardımıyla Akfen, belli temel veri durumlarının tespit edilmesi, olası etkilerin tanımlanması ve bunların nasıl hafifletileceğinin belirlenmesi amacıyla ek değerlendirmeler yürütmüş ve planlar oluşturmuştur; bunlara **Gürültü Değerlendirme Raporu ve Gürültü Haritaları**; bir **Kuş İzleme Raporu, ön katılım toplantıları** ve bir **Ön Paydaş Katılım Planının** oluşturulması dahil olmuştur. Yukarıda belirtilenlerin tamamı aşağıda özetlenmiştir:

- Ornitolojik Ekolojik Değerlendirme Raporu:** Bu rapor, proje alanının flora ve fauna özelliklerini değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. RES projelerinde, en hassas popülasyonlar **kuşlar ve yarasalardır**. Bu popülasyonlar üzerindeki olası etkiler ve etki azaltıcı önlemler bu çalışmada tanımlanmıştır. Mevcut Denizli RES yatırımı kapsamında Aralık 2013 yılında Ornitolog Prof. Dr. S. Levent TURAN ve Zoolog Dr. Muharrem KARAKAYA tarafından DENİZLİ-RES PROJESİ EKOSİSTEM DEĞERLENDİRME RAPORU hazırlanmıştır.
- Peyzaj Onarım Planı Raporu:** Bu rapor, Denizli RES’in hem inşaat hem de işletme aşamalarındaki doğal çevre üzerindeki olası etkileri değerlendirmek ve gerekli etki azaltıcı önlemlerin alınması amacıyla hazırlanmıştır. Bu amaçla, proje alanının doğal ve kültürel varlıkları tespit edilmiş, bir etki değerlendirmesi yapılmış ve ilgili etki azaltıcı önlemler tanımlanmıştır. Mevcut Denizli RES yatırımı kapsamında Öğr. Gör. Dr. Mehmet Akif ERDOĞAN (Peyzaj Mimarı) ile Cem ATİK (Peyzaj Y. Mimarı) tarafından 2013 yılında Denizli Rüzgar Elektrik Santrali Projesi Peyzaj Onarım Planı Raporu hazırlanmıştır.
- Gürültü Değerlendirme Raporu ve Gürültü Haritaları;** RES’in işletme aşaması sırasındaki gürültü oluşumunun değerlendirilmesi amacıyla bir değerlendirme raporu ve haritalar 2013 yılında hazırlanmış ve etki azaltıcı önlemler tanımlanmıştır.
- Kuş İzleme Raporu:** Bu rapor, 2014 ilkbahar ve sonbahar mevsimlerinde yerel ve göçmen kuşların ve bunların yarasalarla ve diğer yabancı yaşamla olan etkileşimleri izlenerek hazırlanmıştır. Daha sonra, hassas omurgalılarla ilgili bir değerlendirme yapılmıştır. Bu izleme çalışması uzman ornitologlar tarafından yürütülmüştür.

- ✚ **Ön katılım toplantıları:** Sosyal çevrenin ve proje etki alanında yaşayan insanların korunması amacıyla toplantılar yapılmıştır. Yerel insanların yaşam şartları, talepleri, beklentileri, önerileri ve şikayetleri tespit edilmiştir. Proje uygulaması sırasında yerel paydaşlara katkının sağlanması hedeflenmiştir.
- ✚ **Ön Paydaş Katılımı Planı:** Projenin ana sosyal hususlarının kategorize edilmesi ve bir ön sosyal temel veri oluşturulması amacıyla bir ön paydaş katılım planı hazırlanmıştır. Buna daha sonra Golder Danışmanlık firması tarafından ilave yapılmıştır. (Aşağıdaki bölüme bakınız)

Projenin ilgili AİKB Çevresel ve Sosyal Politikası (“ÇSP”) ve Performans Koşulları (“PK”), Uluslararası Finans Kurumu (“IFC”) Performans standartları ile birlikte Türk mevzuatına ve uluslararası standartla uyumluluğunu değerlendirmek amacıyla Golder danışmanlık firması, olası endişe veya risk alanlarını vurgulamak üzere bir Çevresel ve Sosyal Durum Tespit (“ÇSDT”) raporunu hazırlamıştır.

Golder danışmanlık ile aşağıdaki çalışmalar gerçekleştirilmiştir:

- ✚ **Gölge ve Bıçak/Buz Atma Değerlendirmesi:** Bu değerlendirme Golder tarafından Şubat 2018’de yapılmış ve rapor Rüzgar Enerjisi için IFC, Çevre, Sağlık ve Güvenlik Esaslarına uygun şekilde hazırlanmıştır. Gölgenin değerlendirilmesinde windPRO isimli spesifik bir yazılım programı kullanılmıştır. Çalışma, rüzgar türbinlerinin biri veya birden fazlasının neden olduğu gölgelerden spesifik çevre veya alanın ne sıklıkla ve hangi zamanlarda etkileneceğinin hesaplanmasını kapsamıştır.
- ✚ **Paydaş Katılımı Planı:** Bu plan Golder tarafından Mart 2018’de hazırlanmıştır. Çalışma tüm tanımlanan paydaşları, tanımlanan roller ve sorumlulukları, tanımlanan proje standartları, bilgilendirme amacıyla kullanılacak araçlar ve yöntemleri ile şikayet mekanizmasını (bu TOÖ’nün sonunda sunulmuştur) kapsamıştır.
- ✚ **Ek Biyolojik Veri Toplama Çalışmaları:** Mevcut araştırmaların tespitlerinin desteklenmesi ve biyolojik çeşitlilik ve doğal kaynakların korunması için denetleme ve hafifletme stratejisinin tanımlanması için daha fazla girdi sağlamak amacıyla kuş araştırmaları Mart 2018’de başlatılmıştır ve flora ve diğer fauna (yarasalar gibi) üzerine ek çalışmalar Mayıs 2018’de başlatılmıştır.

İlave olarak aşağıdaki çalışmalar gerçekleştirilmiştir:

- ✚ **Ek Biyolojik Veri Toplama Çalışmaları:** 2018, 2019, 2020, 2021 ve 2022 yılını kapsayan ornitolojik ve ekolojik izlemeler; planlama aşaması, inşaat öncesi, inşaat dönemi ve işletme döneminde gerçekleştirilmiş ve gerçekleştirilmeye devam etmektedir. 2022 yılı kapsamında 2 Mart-31 Mayıs 2022 ve 27 Haziran-03 Temmuz 2022 tarihleri arasında Dr.Öğr.Üyesi Şafak BULUT, Uzman Biy. V. Umut FİLİK, Uzman Biy. Emin SEYFİ ve gözlemci Süleyman Kenan Çüngür tarafından ornitolojik izleme, yarasa izleme ve karkas tarama çalışmaları yapılmış bu kapsamda Ornitolojik İzleme Raporu ile Yarasa İzleme Raporu hazırlanmıştır. 26.08.2021 tarihi itibari ile Peyzaj Mimarı Elif NEYDİM önderliğinde ekosisteme uygun Bitki ekimi gerçekleştirilmiştir.
- ✚ **Sound Plan Gürültü Dağılımı Modellemesi:** RES’in işletme aşaması sırasındaki gürültü oluşumunun değerlendirilmesi amacıyla ISO 9613-2 standartlarına uygun Alman menşeli Sound Plan Gürültü Dağılımı Modelleme Programı kullanılarak gürültü dağılımı haritası hazırlanmış ve etki azaltıcı önlemler tanımlanmıştır.

2.7 Projenin Potansiyel Olumlu Etkileri Nelerdir ve Bunlar Nasıl Artırılabilir?

İşleme Aşaması Sırasında:

- ✚ **Etki:** Sosyal ve ekonomik açıdan, yerel satın alma Projenin önemli bir olumlu etkisidir.

Etki azaltıcı önlemler:

- Yerel satın alma ve istihdama öncelik verilecektir. (Bkz. Bölüm 2.11)

- ✚ **Etki:** Proje sonucunda sera gazı üretimi düşürülecektir.

Etki azaltıcı önlemler:

-Proje, gönüllü karbon kredisi mekanizması projesi olmak üzere başvuruda bulunmaktadır.

2.8 Projenin Potansiyel Olumsuz Etkileri Nelerdir ve Etki Azaltıcı Önlemler Nelerdir?

İşletme Aşaması Sırasında:

İşletme aşaması sırasında toz, görsel etkiler, su tüketimi ve atık su üretimi olumsuz etki kaynakları olarak görülmemektedir. Öngörülen etkiler şunlardır:

- **Etki:** Fauna (kuşlar ve yarasalar) gibi biyolojik bileşenler RES'den (özellikle türbinlerden) etkilenebilecektir.

Etki azaltıcı önlemler:

-Genel etki azaltıcı önlemler Peyzaj Rehabilitasyon Raporu, Ornitolojik Ekolojik Değerlendirme Raporu ve Kuş İzleme Raporunda ayrıntılı olarak tanımlanmıştır. Bu önlemlere örnek olarak türbinlerin mat renkte boyanması ve uçların turuncu renkte olması gösterilebilir.

- Kuşlar için ek temel verilerin toplanmasına Mart 2018'de başlanmış olup, Proje ve değişen mevsimlerin etkilerinin denetlenmesi amacıyla flora ve diğer fauna (yarasalar) ile ilgili çalışmalar da Mayıs 2018'de başlatılmıştır. RES konumunun herhangi bir ana göç güzergahı üzerinde olmadığı tespit edilmiştir. Ancak, bir Kuş Çarpma Risk Değerlendirmesinin hazırlanması için ek verileri elde etmek amacıyla izleme sürdürülmektedir. Kuş Çarpma Risk Değerlendirmesi çıktıları, diğer etki azaltıcı önlemlerin hazırlanması için kullanılacaktır.

- Ayrıntılar için Bölüm 2.9'a bakınız.

- **Etki:** Proje Etüt alanında tanımlanan kültürel miras varlıkları bulunmamakla birlikte, Projenin herhangi bir aşamasında tesadüfen bulunan kültürel varlıklar olabilir.

Etki azaltıcı önlemler:

-Bir Kültürel Miras Yönetim Planı (Rastlantısal Buluntu Prosedürü dahil) uygulanacaktır.

- **Etki:** Gölge ve Bıçak/Buz atma durumu toplum sağlık ve güvenliği açısından potansiyel tehlike oluşturabilecektir. Potansiyel etkilerin tespit edilmesi amacıyla, "windPRO" modelleme programı kullanılmış ve asgari çekme mesafesi hesaplanmıştır.

Etki azaltıcı önlemler:

- Bir buz fırlama risk yönetimi stratejisi uygulanacaktır.*
- WindPRO modelleriyle belirlenen şekilde asgari çekme mesafeleri tespit edilecektir.*
- Tüm tasarım parametrelerinin doğru şekilde uygulanmasının sağlanmasına dikkat edilecektir.*
- Türbinlerin bakımı düzenli olarak yapılacaktır.*
- Türbinler, bıçak ısıtma sistemlerini kontrol etmek için buz detektörleriyle donatılacaktır.*
- Türbinlere yetkisiz erişim engellenecektir.*

- **Etki:** Türbinlerin çalıştırılması nedeniyle gürültü meydana gelecektir.

Etki azaltıcı önlemler:

-Enva Çevre İş Sağlığı Ve Güvenliği Enerji Müh. Müş. Dan. Taah. San. Ve Tic. Ltd. Şti. tarafından 2020 yılı içerisinde ISO 9613-2 standartlarına uygun Alman menşeli Sound Plan Gürültü Dağılımı Modelleme Programı kullanılarak

gürültü dağılımı haritaları hazırlanmıştır. Yapılan modelleme çalışmaları ile türbinlere 100 m mesafede çevresel gürültü gündüz, akşam ve gece sınır değerinin altına inmektedir. Türbinlere en yakın yerleşimin 3,1 km mesafede olması nedeniyle, herhangi bir etki beklenmemektedir.

- Türbinlerin düzenli bakımı yapılacaktır.

-İlgili Yönetim Planları/Prosedürleri (ör. Trafik Yönetim Planı, Eğitim, izleme) uygulanacaktır.

- İzleme sırasında uygunsuzlukların gözlemlenmesi durumunda diğer etki azaltıcı önlemler de uygulanacaktır.

- ✚ **Etki:** Bir rotor bıçağı arızası veya türbinden kopması durumunda topluluk sağlığı ve güvenliğinin olumsuz şekilde etkilenmesi söz konusu olabilecektir.

Etki azaltıcı önlemler:

- WindPRO modelleriyle belirlenen şekilde asgari çekme mesafeleri tespit edilmiştir.

- Tüm tasarım parametrelerinin doğru şekilde uygulanması sağlanmıştır.

- Türbinlerin bakımı düzenli olarak yapılmaktadır.

- Türbinlere yetkisiz erişim engellenmiştir.

- ✚ **Etki:** İş Sağlığı ve Güvenliği konuları tüm faaliyetler için değerlendirilmektedir.

Etki azaltıcı önlemler:

- İş Sağlığı ve Güvenliği Politikaları/Planları/Prosedürleri/Talimatları, bir Acil Durum Müdahale planı ve bir Trafik Yönetim Planı hazırlanmış ve uygulanmaktadır.

- Eğitimler rutin olarak verilmektedir.

- Tüm faaliyetler rutin olarak denetlenmektedir.

- Acil durum tatbikatları rutin olarak yapılmaktadır.

- Tüm kazalar/vakalar rapor edilerek ve araştırılmaktadır.

- Tüm öneriler/şikayetler rapor edilerek, Şikayet Mekanizması Prosedürü uyarınca işleme tabi tutulmaktadır.

-Saha incelemeleri düzenli olarak uzmanlar ve dış taraf denetçiler tarafından gerçekleştirilmektedir.

2.9 Kuşlar Nasıl Korunacaktır?

Denizli Projesi herhangi bir ana göç yolu üzerinde bulunmamaktadır. Ancak, kuş yaralanmaları yine de olabilecektir. Bu nedenle, ornitologlar yarasa izleme ve karkas tarama çalışmalarını 2018'den bu yana yılda 2 kez, ilkbahar ve güz göç dönemlerini kapsayacak şekilde gerçekleştirmektedir.

2021 ve 2022 yıllarında ilkbahar ve sonbahar dönemleri olmak üzere Dr.Öğr.Üyesi Şafak BULUT, Uzman Biy. V. Umut FİLİK, Uzman Biy. Emin SEYFİ ve gözlemci personel tarafından ornitolojik izleme, yarasa izleme ve karkas tarama çalışmaları yapılmış bu kapsamda Ornitolojik İzleme Raporu ile Yarasa İzleme Raporu hazırlanmıştır.

Söz konusu raporda tanımlanan etki azaltıcı önlemlerin etkinlik ve yeterliliğinin tespit edilmesi ve gereken şekilde ek önlemlerin tanımlanabilmesi için izlemeler rutin olarak gerçekleştirilmektedir.

Denizli RES kapasite artışı projesi kapsamında Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nün 21.05.2020 tarihli ve 1386690 sayılı yazısında kapasite artışı kapsamında 1 yıl boyunca izleme çalışmalarının devam ettirilmesini talep etmesi ve izleme çalışmalarında aynı verilerin iki farklı süreç ile izlenmesinin mükerrerlik yaratacağından mevcut izleme çalışmalarının 2022 yılı itibarıyla sonuçlandırılması Bölge Müdürlüğü tarafından uygun bulunmuştur.

2.10 Arazi Edinimi Nasıl Gerçekleştirilecektir?

Denizli Rüzgar enerji santrali Proje alanı için arazi edinimleri tamamlanmış tesis işletmeye alınmıştır. Özel araziler için kamulaştırma prosedürleri 2942 Sayılı Kamulaştırma Kanunu uyarınca yürütülmüştür. Özel arazilerin istisna süresi sırasında Kamulaştırma Kanunu'nun 27. Maddesi uyarınca acil kamulaştırma uygulanmıştır.

Bunların kısmen, zirai faaliyetler için uygun olmayan dik yamaçlarda bulunmaları nedeniyle RES için istismlak edilen özel araziler sadece tarımsal amaçlar için kullanılmıştır. Projenin arazi edinim ayrıntıları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

154 kV 1272 MCM Denizli RES TM – Tavas TM Elektrik Enerjisi İletim Hattının (EEİH) yapımı için Çevre ve Şehircilik Bakanlığına ÇED Raporu sunulmuş olup Bakanlık tarafından projeye 23.03.2018 tarihinde ÇED Olumlu kararı verilmiştir. Karar sonrasında; enerji nakil hattı içinde arazi edinimleri tamamlanarak Denizli RES mevcut yatırımı, ilgili EEİH'na bağlanmıştır.

Tablo 2 : Proje Arazi Edinimi

Denizli Proje Alanı	Özel Arazi (m ²)	Ormanlık Arazi (m ²)	Hazine Arazisi (Kayıtlı Olmayan arazi (m ²))	Mera Arazisi (m ²)	Toplam (m ²)	Açıklama
Türbin konumları şalt sahası dahil	25.265,00	153.800,00	168.106,00	0	347.171,00	Tamamlandı.
Erişim yolları	22.932,00	27.000,00	181.111,00	0	231.043,00	Tamamlandı.
Enerji Hattı Kamulaştırma Hakkı	159.721	466.000,00		0	625.721,00	Tamamlandı.
Pilon montajı için enerji hattı istismlaki	2.886	0,00	112.058,00	2.723,00	117.667,00	Tamamlandı.
TOPLAM					1.321.602,00	

2.11 Projede Kaç Kişi İstihdam Edilecektir?

Mevcut durumdaki türbinlerinin işletmesi aşamasında 12 kişi çalışmaktadır. Proje için yerel istihdam hedeflerini belirlemiştir ve işe alma sırasında yerel başvuru sahiplerine öncelik verilmiştir.

3.AKFEN PAYDAŞLARIN KATILIMINI NASIL SAĞLAYACAKTIR?

Paydaş Katılım Planı (PKP), AİKB PK 10 gerekliliklerine uygun olarak Projenin inşaat ve işletme aşamaları için hazırlanmıştır. PKP hedef grupları ve her grup için gerekli olan katılım faaliyetlerinin spesifik aralığını tanımlamaktadır.

Akfen, Denizli RES'in ömrü süresince paydaşlarıyla sürdürülebilir ilişkiler geliştirilmesi konusunda genel bir hedefe sahiptir ve bu nedenle, Paydaş Katılım Programında belirtilen şekilde çeşitli faaliyetlerle paydaşların katılımını sağlamaya devam edilmektedir.

Akfen tutarlı bir şekilde ve zamanında şeffaf bilgilendirme materyallerini etkilenen topluluklara ve diğer paydaşlara sağlamaktadır. Projenin inşaat ve işletme aşamalarında bilgilendirme ifşaları için kullanılan araç ve yöntemler şunlardır:

- ✚ İnternet/Website (<http://www.akfenren.com.tr/>)
- ✚ Bilgi sayfaları (internet sitesi, idari bina ve muhtarlıkta mevcuttur)
- ✚ Toplantılardan 10 gün önce paydaşlara toplantı ilan edilmektedir.

Ön katılım yöntemleri, toplantılar ve görüşmeler şeklinde olmuştur. Akfen yetkilileri veya Akfen'in danışmanları, yerel paydaşların görüşlerini almak üzere etkilenen toplulukları ziyaret etmiştir. Bu yöntemler, işletme aşamasında da devam etmektedir. Denizli RES Projesinin İnşaat ve İşletme müdürleri, etkilenen toplulukların yerel muhtarlarıyla düzenli diyalog içinde olmuştur. Paydaş olarak tanımlanan kamu kurumları düzenli olarak doğrudan ziyaret edilerek iletişimler gerçekleştirilmektedir.

Bilgi yayma toplantıları tüm halka açık ve yerel medya üzerinden de ilan edilmektedir. Ayrıca, toplantılar yerel muhtarlıklarda gerçekleştirilmektedir. Sadece kadınlar için de toplantılar gerçekleştirilmektedir

Projenin işletmeye geçmesi ile, Akfen internet sitesi ve çeşitli halka açık medya kanalları üzerinden ek iletişim yöntemleri de kullanılmaktadır.

4. PROJE TOPLULUĞUN GELİŞMESİNİ NASIL DESTEKLEYECEKTİR?

Paydaşlar ve mevcut sivil toplum kurumları ile görüşmeler yapılarak ihtiyaçlar tespit edilecektir. Söz konusu tespitler; sosyal yardımlar özelinde gerçekleştirilecek, periyodik merkezi toplantıların gündem maddeleri arasında yer alınacak ve bu çerçevede sosyal dayanışma ve yardımlar kapsamında nelerin yapılacağı ve finansal seviyeleri belirlenecektir. Bu kapsamda planlar hazırlanacak ve sorumlu İşletme Müdürlerine tebliğ edilecektir. Gerçekleştirilen sosyal çalışmaların tamamı aylık faaliyet tutanakları içinde açıklanmak sureti ile raporlanacaktır.

Akfen Holding'in sosyal sorumluluk projelerini gerçekleştirmek üzere Türkiye İnsan Kaynakları Eğitim ve Sağlık Vakfı (TİKAV), ile işbirliği yapmaktadır. Akfen Yenilenebilir Enerji A.Ş. iş birliğinde:

- 2017 yılında başlayan "Evde Okullu Olduk Projesi",
- 2018'de uygulanan "Önce Sağlık Projesi",
- 2019 yılında 26 farklı lokasyonda aktif Güneş, Rüzgar ve Hidroelektrik Santral işletmesi bulunan Akfen Yenilenebilir Enerji A.Ş. finansörlüğünde uygulanan "Hijyen Sağlıktır Projesi" hayata geçirilmiştir.
- Enerji santralleri için en az senede bir kez topluluk katılım programının geliştirilmesi Akfen'in politikasıdır. "Evde Okullu Olduk" sosyal sorumluluk projesi, Akfen Yenilenebilir Enerji'nin tüm işletmelerinde uygulanmaktadır.

2019 ve 2020 yıllarında Denizli RES proje sahasına yakın lokasyonda bulunan 6 adet köyün dahil olduğu arıcılık kooperatifi kurulmuştur, "Kekik ve Geven Balı" adı altında coğrafi işaret ve patent alınmıştır. 2021 yılında arıcılık faaliyetlerinin bulunduğu lokasyonlarda arıların polen alması amaçlı belirli noktalara aromatik bitkiler dikilmiştir. Akfen, senede en az bir sosyal sorumluluk projesinin tamamlandığı bir Kurumsal Sosyal Sorumluluk (KSS) Programı oluşturmuştur. Bu projelerin bütçeleri aşağıdaki tahsilatlarla belirlenmiştir. 2018 yılı için 70 bin Dolarlık belirlenen ilk bütçeyi takip eden yıllarda projelerin değdiği yerel toplulukların ihtiyaçlarına göre dağıtılacak esneklikte yıllık yaklaşık 40 bin dolarlık bütçe belirlenmiştir. Her sahanın her 2-3 yılda belli bir kaynak alması gerektiği belirlenmiştir.

KSS Programı merkezi olarak yürütülmektedir ve kredi verenlere yıllık raporlarda detayları ile bildirilmektedir.

KSS, yerel eylem planının geliştirilmesi ve yerel topluluk ile etkileşim ve yerel geliştirme projeleri için desteği içermektedir. Bu kapsamda olası arıcılık projeleri özellikle değerlendirmeye alınacaktır. KSS programının özeti, yerel basında ve kurumsal internet sitesinde yer almaktadır.

2021 ve 2022 yılında Denizli RES Projesi kapsamında yapılan çalışmalara ilişkin örnekler aşağıda verilmiştir.

- Köy halkının tarımsal faaliyetler adına ücretsiz olarak kullanabilmesi için Ataköy Muhtarlığına tohum eleme makinası alınmıştır.
- Orman yangınları kapsamında Aydın İli bölgesinde kullanılmak üzere yangın hortumları temin edilmiştir.
- Pandemi sebebiyle maddi zorluk çeken yöre halkına gıda yardımı yapılmıştır.
- Karacasu ilçesinde gerçekleştirilen kültürel ve yöresel festivallere maddi destek sağlanmıştır.
- Kaymakamlık bilgi işlem Teknik altyapılarına madde destek sağlanmıştır.
- Arıcılık faaliyetlerinin bulunduğu lokasyonlarda arıların polen alması amaçlı belirli noktalara aromatik bitkiler dikilmiştir.
- Ataköy Mahallesinde ihtiyaç sahibi ailelere gıda yardımı yapılmıştır.
- İşletmede çalışan güvenlik personellerine gıda yardımı yapılmıştır.

Akfen Yenilenebilir Enerji'nin işletme döneminde 40 bin dolarlık sosyal sorumluluk yardımı harcama sözü var iken yukarıda belirtilen işlemler kapsamında kuzeybatı RES projeleri kapsamında 60 bin dolar harcamıştır.

Akfen tarafından tamamlanan sosyal sorumluluk projelerinden bazıları için bakınız: <https://akfenren.com.tr/kurumsal-sorumluluk/sosyal-sorumluluk/sosyal-sorumluluk-projeleri>

5. NASIL ŞİKAYETTE BULUNABİLİR VEYA SORU SORABİLİRİM?

Akfen, hem dahili hem de harici olarak her paydaşın kullanımına sunduğu bir şikayet mekanizması geliştirmiştir. Her türlü görüş veya endişeler sözlü veya yazılı olarak (telefon, posta veya e-posta ile) veya bir şikayet formu (bir örneği Ek-1’de verilmiştir) ile yönetimin dikkatine sunulmaktadır. Bu mekanizma ile Akfen dile getirilen tüm meselelere müdahale etmekte ve çözüme kavuşturmaktadır.

Yerel halk ve personellerin, gerekli hallerde Akfen Yenilenebilir yönetimi seviyesinde iletişim imkânı bulabilmesi için iletişim afişleri hazırlanmıştır. Söz konusu afişler türbin koruma çitleri üzerine, kumanda sahası giriş kapısına ve çevre köy muhtarlıklarına tesis edilecektir.

Şekil 15 Yerel Halk & Personeller İçin İletişim Bilgileri Afiş Tasarımı Örneği

Şekil 16 : İdari Bina Şikayet, Talep ve Öneri Kutusu Görüntüsü

Şikayette bulunabilmenin diğer bir yöntemi ise ETİK HAT'tır. Akfen Yenilenebilir Enerji çalışanlarının, paydaşların, taşeronlarının, tedarikçilerinin ve onların alt yüklenicilerinin şirkete ilişkin etik dışı davranışları, suistimalleri ve her türlü uygunsuzlukları, endişeye kapılmadan bağımsız bir kuruluşa bildirmelerini sağlayarak, nihayetinde firmaların itibar riskleri dahil her türlü kayıplardan korunmasını sağlamaktır.

Etik Hat, kaynakların etkin kullanımı, marka ve itibar gibi hayati şirket politikalarını ilgilendiren geniş bir yelpazeyi güvence altına alan kurumsal ve etik yönetimin önemli bir parçasıdır. Kurum ve işletmelerin bünyesindeki kayıpları ve suistimalleri minimuma indiren, firmanın kurumsal kimliğini koruyan ve çalışanların hayatını kolaylaştıran bir mekanizmadır. Etik hat tüm çalışanlara, paydaşlara, taşeron, tedarikçilere ve alt yüklenicilerine, kamuya; Akfen Yenilenebilir Enerji resmi web sitesi, e-posta ve afişler aracılığıyla duyurulur.

Hangi Durum ve Konularda Etik Hat Bildirimi Yapılır?

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ile uyumlu iş süreçlerimiz gereği, Etik Hat'ta bildirilen her türlü bilgi ve belgelere, biyometrik sistem (parmak izi) ile çalışma alanına girilen yetkilendirilmiş uzmanlar tarafından erişilebilmektedir.

Bildirimde bulunan kimliğini belirtmekte zorunlu değildir, ancak kimlik bilgisini açıklar da şirket ile paylaşılmasını istemezse de kendisine bir zarar gelmeyeceğinin, konunun anonim kalacağını, nihayetinde deşifre olmayacağını güvencesi kendisine verilir. Bildirimler aşağıdaki etik kategoriler bazında yapılmaktadır:

Etik Dışı Davranış Konuları

- 1.1. Uyuşmazlık veya Anlaşmazlık
- 1.2. Hakaret Etmek veya Küfür
- 1.3. Alay Etmek veya Onur Kırıcı Davranmak
- 1.4. Dedikodu Yapmak
- 1.5. Yalan Söylemek
- 1.6. İftira Etmek
- 1.7. Ayrımcılık
- 1.8. Kayırmak (İltimas Geçmek)
- 1.9. Çalışma Ortamını Bozan Duygusal İlişki
- 1.10. Uygunsuz Davranışa Sessiz Kalmak, Görmezden Gelmek
- 1.11. Üst-Ast Arasında Para Alışverişi
- 1.12. Siyasal vb. Propaganda Yapmak
- 1.13. Psikolojik Taciz (Mobbing)
- 1.14. Cinsel Taciz
- 1.15. Tehdit veya Şantaj
- 1.16. Fiziksel Şiddet veya Kavga
- 1.17. Alkol veya Uyuşturucu Kullanımı
- 1.18. Haksız Yere İşten Çıkarılma
- 1.19. Çalışma Düzeni İle İlgili Haksız Uygulama
- 1.20. Diğer Etik Dışı Davranış Konusu

Suistimal ve Diğer Kritik Konular

- 2.1. Güveni Kötüye Kullanma (Emniyeti Suistimal)
- 2.2. Şirket Kaynaklarının Şahsi Çıkarlar İçin Kullanılması
- 2.3. Şirket Kaynaklarının Zimmete Geçirilmesi
- 2.4. Şirket Kaynaklarının İsraf Edilmesi
- 2.5. İç Kaynaklı Hırsızlık
- 2.6. Dış Kaynaklı Hırsızlık
- 2.7. Hile, Sahtekarlık ve Dolandırıcılık
- 2.8. Tedarikçi İle Şahsi Menfaat İlişkisi
- 2.9. İhaleye Fesat Karıştırmak
- 2.10. Tedarikçi İle Borç Para Alışverişi
- 2.11. Tedarikçiden Lüks Hediye vb. Kabul
- 2.12. Rüşvet ya da Şeffaf Olmayan Faaliyetler
- 2.13. Şirket Kurallarının İhlali
- 2.14. Bilgi Sızdırma vb. Bilgi Güvenliği İhlali
- 2.15. Kişisel Verilerin Korunması Kanununa İlişkin Uygulama İhlali
- 2.16. Şirketi Yasal Açından Zor Duruma Düşüren İhlal
- 2.17. İş Sağlığı ve Güvenliğini Tehlikeye Sokan İhlal

- 2.18. Can ve Mal Güvenliğini Tehlikeye Sokan İhlal
- 2.19. Marka ve İtibarı Zedeleyen İhlal
- 2.20. Rekabet Kanunu Dışı Faaliyetler
- 2.21. Diğer Kritik Riskli Konu

Kullanıcılar Etik Hat'ta Nasıl Ulaşırlar?

Aşağıdaki bağımsız 5 bildirim kanalı, Etik Hat kullanıcıları tarafından güvenle kullanılır.

- 444 Etik (3845) telefon numarası
- akfenyenilenebilirenerji@etikhat.com.tr elektronik posta adresi
- www.etikhat.com.tr web adresi Kullanıcı Girişi
- 0552 Etik (3845) 000 WhatsApp hattı
- 0552 Etik (3845) 000 Kısa Mesaj (SMS) Hattı

7 / 24 Şikayet ve Önerilerinizi
Etik Hat'ta Bildiriniz

- 1 444 **E t i k**
444 **3 8 4 5**
- 2 akfenyenilenebilirenerji@etikhat.com.tr
- 3 www.etikhat.com.tr
- 4 0.552-3845 000
- 5 0.552-3845 000

Şekil 17 Örnek Etik Hat Duyuru Afışı

Etik Hat Hangi Zamanlarda Aranabilir?

Etik Hat'ta haftanın 7 günü, 10.00-19.00 saatleri arasında canlı operatörler size hizmet verecektir. Saat 19.00-10.00 saatleri arasında ve resmi tatillerde ise telefon santrali aracılığı ile kayıt yapılacaktır.

Ayrıca akfenyenilenebilirenerji@etikhat.com.tr, www.etikhat.com.tr, whatsapp/sms bildirimlerinizi haftanın 7 günü 24 saat boyunca yapabilirsiniz. Gönderdiğiniz bildirimler kayıt altına alınacak ve gerekli işlemlere tabi tutulacaktır.

EK – 1 AKFEN DAHİLİ ŞİKAYET FORMU

 akfen YENİLENEBİLİR ENERJİ	ÖNERİ & ŞİKAYET FORMU YT: 15.06.2016 R.N: 06 SRT: 18.12.2019
P03-F04	
<p>Bu form marifeti ile; faaliyetlerimiz, çevresel etkileşim, sosyal konular, çalışan hakları, verimlilik, 3. taraf kişi/kurum talepleri, öneriler ve şikâyetler vb. her türlü konuda geri besleme sağlayabilirsiniz. Bu suretle ilgili yöneticilerin taleplerinizden haberdar olması sağlanabilecektir.</p>	
İSİM SOY İSİM	
SANTRAL	
KAYIT TARİHİ	TARAF:
BİLDİRİM KONUSU	
TALEP ÖNERİ	
MAİL ADRES	
TELEFON NO	
KİŞİSEL VERİLERİN KULLANILMASINA İLİŞKİN BİLGİLENDİRME	
<p>Matbu ya da dijital ortamda hazırladığınız bu form içinde tarafımıza ilettiğiniz kişisel verileriniz; 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Hakkında Kanun çerçevesinde değerlendirilmektedir. Bu kapsamda; iş bu matbu formu imzalamak ya da dijital formda gönder butonuna basmak sureti ile; söz konusu kişisel verilerinizin, talep ve önerilerinizi araştırmak, değerlendirmek ve sizler bilgilendirmek maksadı ile ilgili birim/kişiler ile paylaşılmasına ve muhafaza edilmesine onay vermektedir!</p>	
İMZA	